

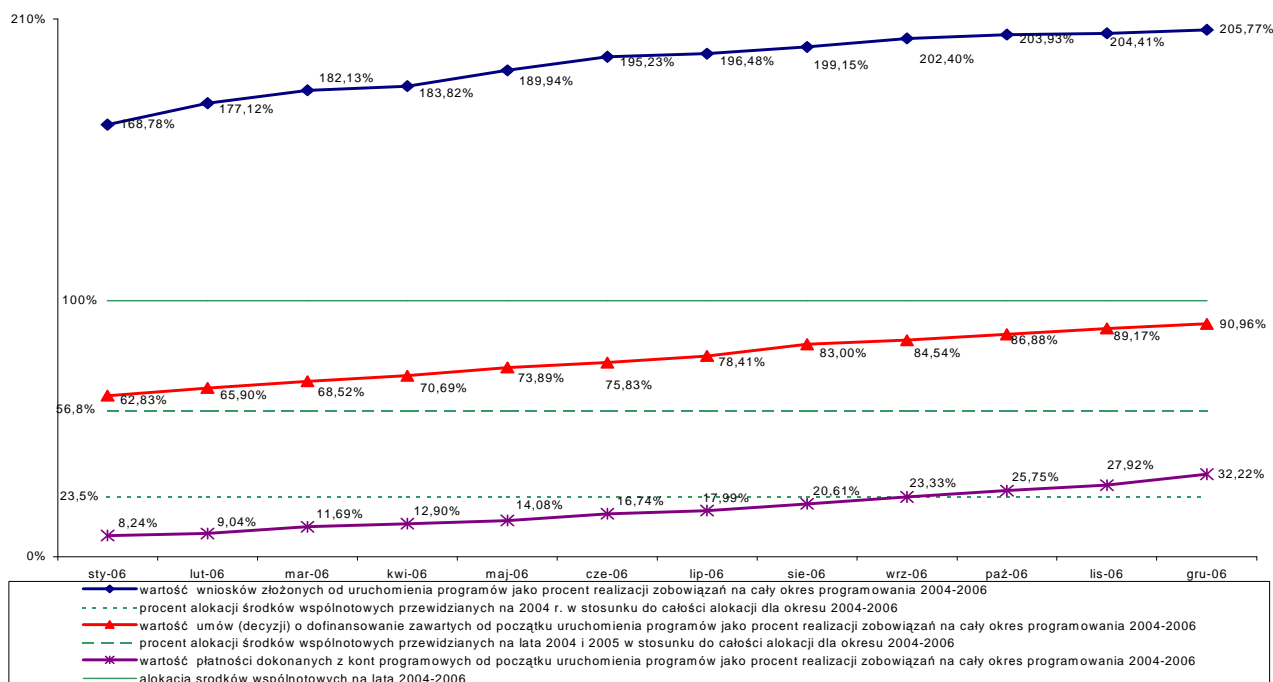
INFORMACJA O STANIE REALIZACJI PROGRAMÓW OPERACYJNYCH WSPÓLFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH UE

(w okresie od 1 października 2006 r. do 31 grudnia 2006 r.)

I. Informacja o wykorzystaniu funduszy strukturalnych w Polsce

Ostatni kwartał 2006 r. charakteryzował się najwyższym od początku uruchomienia programów tempem wydatkowania środków z funduszy strukturalnych UE. Od końca września do końca grudnia 2006 r. wartość płatności, jakie zostały zrealizowane z funduszy strukturalnych, wzrosła o ponad 2,9 mld zł, co zwiększyło łączną kwotę wydatków zrefundowanych od początku uruchomienia programów do blisko 10,6 mld zł (32,2 % alokacji). Podobny przyrost odnotowano również w zakresie certyfikowania wydatków do Komisji Europejskiej. Od kilku miesięcy, w wyniku zakontraktowania już prawie wszystkich dostępnych środków (91 % alokacji), obserwowany jest natomiast spadek wartości nowo złożonych wniosków o dofinansowanie oraz podpisywanych umów.

Wykres 1. Wartość złożonych wniosków, podpisanych umów o dofinansowanie oraz płatności zrealizowanych z funduszy strukturalnych w ramach programów operacyjnych oraz IW EQUAL i INTERREG IIIA jako procent realizacji zobowiązań na lata 2004 - 2006 wg stanu na koniec grudnia 2006 r. (zastosowany kurs: 1 euro = 3,8243)¹.

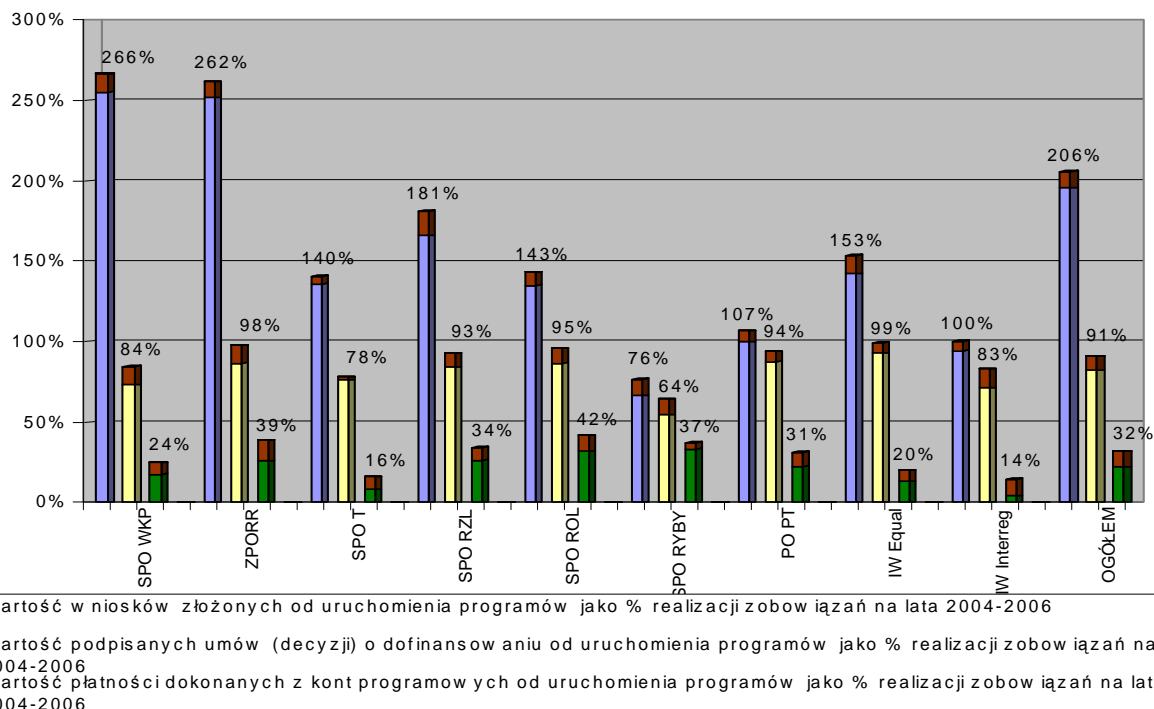

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od instytucji zarządzających PO.

W IV kwartale 2006 r. beneficjenci złożyli poprawne formalnie wnioski o dofinansowanie na kwotę 1,1 mld zł, z czego najmniej w grudniu 2006 r., bo na kwotę 179 mln zł. W grudniu 2006 r. nowe wnioski rejestrowane były przede wszystkim w SPO *Rybołówstwo i przetwórstwo ryb*, gdzie wartość złożonych wniosków jest najniższa ze wszystkich programów (wyczerpuje jedynie 76,6 % dostępnej alokacji), a także w priorytetach II oraz III ZPORR, w działaniach pomocy technicznej oraz w 2 inicjatywach wspólnotowych.

¹ Wartości procentowe różnią się od danych przedstawionych w Informacji za czerwiec br. z uwagi na zmianę kursu euro względem złotego.

Wykres 2. Wartość złożonych wniosków, podpisanych umów o dofinansowanie oraz płatności zrealizowanych z funduszy strukturalnych w ramach programów operacyjnych oraz IW EQUAL i INTERREG IIIA jako procent realizacji zobowiązań na lata 2004-2006, wg stanu na koniec grudnia 2006 r. (zastosowany kurs: 1 euro = 3,8243).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od instytucji zarządzających PO

Z miesiąca na miesiąc spada wartość podpisanych umów – w październiku było to 824 mln zł (w części dofinansowania unijnego), podczas gdy w listopadzie 745 mln zł, a w grudniu 701 mln zł. W IV kwartale najwięcej umów podpisano w programie ZPORR – na kwotę wkładu wspólnotowego 973 mln zł. (241 mln zł w grudniu 2006 r.), SPO WKP – 422 mln zł (312 mln zł), SPO RZL 330 mln zł. (71 mln zł.) oraz SPO *Restrukturyzacja* – 279 mln zł (22 mln zł). Dobiega końca proces podpisywania umów w większości działań – do końca grudnia 2006 r. w 58 spośród 100 działań realizowanych w ramach PWV zakontraktowano ponad 95 %, a w 30 ponad 100 % dostępnych środków.² Jednocześnie w programie SPO *Rybołówstwo i przetwórstwo ryb*, w którym występuje bardzo niska wartość podpisanych umów (64 % dostępnej alokacji), w IV kwartale 2006 r. nastąpiła jedynie niewielka poprawa – podpisano umowy na 60,7 mln zł, co oznacza wzrost o 9,8 punktów procentowych w stosunku do danych z września, jednak w dalszym ciągu w 11 na 15 działań programu poziom podpisanych umów nie przekracza 50 % dostępnych środków. Podobnie niski poziom zakontraktowanych środków występuje już tylko w działaniu 2.2 SPO WKP, 1.3, 2.7 SPO *Restrukturyzacja...* oraz **1.3 SPO Transport, gdzie dotychczas nie podpisano umów.**

Najwyższa wartość wypłaconych środków z funduszy strukturalnych odnotowana została w grudniu 2006 r., było to 1,4 mld zł, podczas, gdy w listopadzie 700,1 mln zł, a w październiku 798 mln zł. Na tak wysoki poziom wydatków z funduszy strukturalnych UE w grudniu 2006 r. złożyły się płatności dokonane w ramach wszystkich programów operacyjnych, w tym najwyższe w ZPORR (570,6 mln zł), SPO *Transport* (256,6 mln zł) oraz SPO *Restrukturyzacja* (192,1 mln zł). W IV kwartale 2006 r. w programie ZPORR zrefundowano beneficjentom około 1,3 mld zł, podczas, gdy w SPO *Restrukturyzacja...* - 410,9 mln zł, SPO RZL - 365 mln zł, SPO WKP – 314 mln zł, IW *Interreg* - 68 mln zł, IW

² W działaniach, w których wartość podpisanych umów jest wyższa niż dostępna alokacja, dodatkowe projekty będą finansowane z oszczędności, które powstaną w trakcie realizacji programów operacyjnych.

Equal - 36 mln zł, SPO Rybołówstwo – 22 mln zł, PO Pomoc techniczna 8 mln zł. Bardzo wysoki poziom wypłaconych środków (powyżej 50 % dostępnej alokacji) występuje obecnie w 16 działaniach całego PWW.

Tabela 1. Ilość i wartość wniosków o refundację przekazanych przez instytucję płatniczą do KE w ramach poszczególnych programów wg stanu na koniec grudnia 2006 r. (wartość w euro).

Program	Ilość złożonych wniosków		Wartość złożonych wniosków (w EUR)		Wartość złożonych wniosków jako % zobowiązań na lata 2004-06	Wartość zaliczki przekazanej przez KE na konto programu	Wartość refundacji z KE	
	ogółem	IV kwartał'06	ogółem	IV kwartał'06			ogółem	IV kwartał'06
ZPORR	8	2	864 786 577	316 354 475	34,18%	404 800 197	774 685 170	226 253 800
SPO WKP	10	1	216 166 836	64 906 694	17,28%	200 175 747	215 226 469	99 765 971
SPO Transport	6	3	132 512 611	106 928 756	11,39%	186 141 514	103 699 827	103 526 174
PO PT	6	1	6 667 480	2 501 415	23,56%	4 528 714	4 166 066	0
Meklemburgia – Pomorze Przednie/ Brandenburgia	4	2	2 650 583	2 444 933	8,85%	0	2 185 686	2 185 686
Polska / Kraj Związkowy Brandenburgia	4	2	8 910 462	8 786 471	29,65%	0	3 235 318	3 235 318
Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Województwo Dolnośląskie	9	4	5 937 165	4 440 338	22,31%	0	485 100	0
Polska - Republika Słowacka	5	3	4 434 928	3 623 879	42,23%	1 760 151	2 450 948	1 639 899
Republika Czeska - Polska	3	2	2 732 453	2 729 169	15,18%	2 880 471	292 870	289 586
Litwa - Polska - Obwód Kaliningradzki Fed. Rosyjskiej	0	0	0	0	0,00%	2 630 242	0	0
Polska-Białoruś-Ukraina	5	2	9 596 810	7 356 444	25,38%	6 051 019	4 330 748	2 090 382
Łącznie IW Interreg	30	15	34 262 396	29 381 234	19,35%	13 321 883	12 980 670	9 440 871
Łącznie ERDF	60	22	1 254 395 900	520 072 574	24,36%	808 968 055	1 110 758 201	438 986 816
ZPORR	8	2	56 012 503	35 164 373	12,77%	70 155 126	36 950 678	27 435 955
SPO RZL	8	1	385 297 982	86 101 562	26,21%	235 205 315	299 148 648	0
IW Equal	8	2	22 718 862	13 202 842	16,96%	21 430 113	17 001 585	10 438 494
Łącznie ESF	24	5	464 029 347	134 468 778	22,72%	326 790 554	353 100 911	37 874 449
SPO ROLNY	9	4	406 176 588	155 619 939	34,06%	190 830 278	357 932 743	110 083 693
Łącznie EAGGF	9	4	406 176 588	155 619 939	34,06%	190 830 278	357 932 743	110 083 693
SPO RYBY	5	0	59 311 573	0	29,39%	32 293 130	59 290 587	0
Łącznie FIG	5	0	59 311 573	0	29,39%	32 293 130	59 290 587	0

Ogółem	98	31	2 183 891 846	810 161 291	25,43%	1 358 882 017	1 881 082 444	586 944 958
--------	----	----	---------------	-------------	--------	---------------	---------------	-------------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od instytucji płatniczej.

W IV kwartale 2006 r. przekazano do Komisji Europejskiej wnioski o refundację na kwotę 810 mln euro, z czego najwięcej w listopadzie na 459 mln euro. Łączna wartość wydatków, o refundację których strona polska wystąpiła do KE to blisko 2,2 mld euro, a więc 25,43 % alokacji na lata 2004–2006. Płatności ze strony KE w grudniu 2006 r. opiewały na kwotę 321 mln euro, a w całym IV kwartale 2006 r. na blisko 587 mln euro.

II. Analiza realizacji zasady N+2 wg programów/priorytetów i instytucji zaangażowanych w ich wdrażanie oraz wykonanie prognozy Rady Ministrów na 2006 r.

A. Analiza realizacji zasady N + 2 wg programów/priorytetów

Zgodnie z zasadą N+2, wymagany poziom wydatków certyfikowanych do KE w 2006 r. w skali wszystkich programów operacyjnych powinien wynieść co najmniej 7,5 % alokacji na lata 2004 – 2006 (alokacja na 2004 r. pomniejszona o płatność zaliczkową). Jednakże w celu uniknięcia problemów z wydatkowaniem środków unijnych w kolejnych latach, pożądanym było zrealizowanie co najmniej zobowiązań na 2004 r., które stanowią 23,5 % alokacji na cały okres programowania. Poziom 23,5 % został przekroczony w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego (część EFRR), SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw*, SPO *Rozwój zasobów ludzkich*, SPO *Restrukturyzacja...*, SPO *Rybołówstwo...*, PO *Pomoc techniczna* oraz 3 programach IW INTERREG III A: *Polska - Republika Słowacka*, *Program Sąsiedztwa Polska - Białoruś – Ukraina* oraz *Polska/Kraj Związkowy Brandenburgia*.

Poziom płatności w każdym z programów był na koniec 2006 r. na tyle wysoki by wypełnić zasadę N + 2 i uniknąć anulowania części z przyznanej alokacji.³

Należy jednak podkreślić, że pomimo uniknięcia anulowania środków w wyniku zastosowania zasady N+2, poziom wydatków z funduszy strukturalnych w niektórych programach jest niezadowolający i może być przyczyną problemów w wypełnieniu zasady N+2 w roku 2007. Z sytuacją taką mamy do czynienia w przypadku następujących programów:

- Program INTERREG III A *Polska – Meklemburgia – Pomorze Przednie/Brandenburgia*
- *Program Sąsiedztwa Litwa – Polska – Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej*
- Program INTERREG III A *Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska*.

Dodatkowo niezadowolający jest poziom płatności w następujących priorytetach i programach:

- SPO *Transport*
- IW *Equal*
- IW INTERREG IIIA *Republika Czeska - Polska*

³ W części programów IW INTERREG IIIA wartość wniosków o refundację wysłanych do KE okazała się mniejsza niż poziom minimalny. Jednakże w związku z tym, że każdy program INTERREG IIIA dysponuje jednym, wspólnym dla strony polskiej i partnerów zagranicznych kontem programowym, ewentualne anulowanie zobowiązań finansowych na 2004 r. w wyniku stosowania zasady n+2 dotyczy całości budżetu danego programu. Należy więc zaznaczyć, że w przypadku, gdy poziom wydatkowania środków w ramach polskiej części alokacji nie osiągnął wymaganego minimalnego poziomu, ale bilans w ramach całego budżetu programu ten poziom przekroczył, nie nastąpiło anulowanie zobowiązań w ramach polskiej części alokacji.

- 2 priorytet SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw*
- 2 i 4 priorytet ZPORR
- 2 i 3 priorytet SPO *Restrukturyzacja...*
- 2, 3 i 5 priorytet SPO *Rybołówstwo...*
- 2 priorytet PO *Pomoc techniczna*

B. Analiza realizacji zasady N + 2 wg instytucji

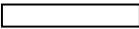
Wśród ministerstw, najniższy poziom wydatkowania środków wspólnotowych ma miejsce dla działań 1.4, 1.5 SPO WKP wdrażanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (11,1 % alokacji na lata 2004 – 2006, w tym działanie 1.4 – 17 %, działanie 1.5 – 4,6 %). Niskim poziomem wydatków charakteryzuje się również Ministerstwo Transportu (15,8 % alokacji na lata 2004 – 2006). Niezadawalający jest również poziom wydatków w przypadku Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (wydatkowało 17,7 % alokacji 2004 – 2006 dla wszystkich wdrażanych przez siebie działań), w szczególności w odniesieniu do działania 1.6, w którym wydatkowano 10,4 % alokacji 2004 – 2006.

Wśród agencji i funduszy celowych, zaangażowanych we wdrażanie poszczególnych działań, najniższy poziom wydatkowania środków wspólnotowych ma miejsce w przypadku Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, wdrażającego działanie 2.4 SPO WKP, który do końca grudnia 2006 r. zdołał wydatkować 21,1 mln zł z blisko 600 mln zł alokacji na lata 2004 – 2006 tj. 3,6 % alokacji. Niski poziom wykorzystania środków wspólnotowych występuje również w przypadku priorytetu 2 i 3 SPO *Rybołówstwo* (odpowiednio 0,5 % i 5,6 % alokacji 2004 – 2006) wdrażanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Niezadawalający jest również poziom wykorzystania alokacji przez Agencję Rozwoju Przemysłu (działanie 1.3 SPO WKP), która wydatkowała 15,3 % alokacji na lata 2004 – 2006.

Tabela 2. Wartość płatności z funduszy strukturalnych od uruchomienia programu (stan na koniec grudnia 2006r.) jako % realizacji zobowiązań na cały okres programowania (realizacja zasady N + 2)

SPO	Priorytet	Institucje odpowiedzialne za wdrażanie	Wartości płatności dokonanych od uruchomienia programu (w PLN)	Wartość płatności dokonanych w grudniu 2006 r. (w PLN)	Wartość płatności dokonanych od uruchomienia programu jako % realizacji zobowiązań na cały okres programowania (realizacja zasady N + 2)*
1	2	3	4	5	6
Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw	1. Rozwój przedsiębiorczości i wzrost innowacyjności poprzez wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu	MRR/MG, PARP, MNiSW, ARP	541 855 290	56 638 142	26,4%
	2. Bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw	MRR/MG, PARP, NFOŚiGW, MŚ	597 527 791	111 530 081	22,5%
	3. Pomoc Techniczna	MRR/MG	33 927 247	4 877 475	43,7%
	Ogółem		1 173 310 328	173 045 698	24,5%
Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego	1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów	MRR, wojewodowie, urzędy marszałkowskie	2 553 112 559	300 449 136	37,9%
	2. Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach.	MRR, wojewodowie, urzędy marszałkowskie, WUP-y, PUP-y	311 210 558	35 188 188	18,6%
	3. Rozwój lokalny	MRR, wojewodowie	1 494 810 761	234 271 504	53,7%
	4. Pomoc techniczna	MRR	23 471 989	734 053	15,4%
	Ogółem		4 382 605 868	570 642 880	38,6%
Transport	1. Zrównoważony gałęziowo rozwój transportu	MRR/MT	296 902 136	96 979 887	18,2%
	2. Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa	MRR/MT	402 025 725	158 371 438	14,4%
	3. Pomoc Techniczna	MRR/MT	2 854 884	1 299 451	8,3%
	Ogółem		701 782 744	256 650 776	15,8%
Rozwój zasobów ludzkich	1. Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej	MRR/MPiPS, WUP-y, PFRON	1 134 158 321	86 369 833	41,8%
	2. Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy	MRR, MEN, PARP, KPRM	739 158 770	60 463 998	26,1%
	3. Pomoc techniczna	MRR/MPiPS	22 933 173	2 772 491	31,4%
	Ogółem		1 896 250 264	149 606 322	33,7%
Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich	1. Wspieranie zmian i dostosowań w sektorze rolno-żywnościowym	MRiRW, FAPA, ARiMR	1 630 278 962	123 012 306	50,8%
	2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich	MRiRW, FAPA, ARiMR, Urzędy Marszałkowskie	267 952 255	63 913 929	20,9%
	3. Pomoc techniczna	MRiRW, ARiMR	6 381 558	5 183 085	9,3%
	Ogółem		1 904 612 775	192 109 320	41,8%
Rybołówstwo i przetwórstwo ryb	1. Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów	MRiRW, ARiMR	239 123 951	391 190	74,9%
	2. Odnowa i modernizacja floty rybackiej	MRiRW, ARiMR	122 049	0	0,5%
	3. Ochrona i rozwój zasobów wodnych, chów i hodowla ryb, rybackie urządzenia portowe, przetwórstwo i rynek rybny, rybołówstwo śródlądowe	MRiRW, ARiMR	17 344 355	3 337 282	5,6%
	4. Inne działania	MRiRW, ARiMR	30 146 975	576 687	27,2%
	5. Pomoc techniczna	MRiRW	84 014	0	0,9%
	Ogółem		286 821 344	4 305 159	37,2%

Pomoc Techniczna	1. Wzmocnienie zdolności w zakresie zarządzania, monitorowania, oceny i kontroli Podstaw Wsparcia Wspólnoty.	MRR	13 164 632	1 741 884	39,6%
	2. Wsparcie informatycznego systemu monitoringu i kontroli finansowej	MF	7 969 330	685 539	18,5%
	3. Upowszechnianie informacji i promocja funduszy strukturalnych	MRR	12 708 966	3 672 715	39,8%
	Ogółem		33 842 928	6 100 139	31,3%
Programy Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL	Ogółem	MRR, KSW	103 105 446	14 174 375	20,1%
Programy Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA	Program regionalny niemiecko-polskiego obszaru granicznego na terenie krajów związkowych Meklemburgia – Pomorze Przednie/ Brandenburgia i Polski (Województwo Zachodniopomorskie)	MRR, wojewodowie	6 402 975	5 592 882	5,6%
	Polska (Województwo Lubuskie)/ Kraj Związkowy Brandenburgia	MRR, wojewodowie	0	0	0,0%
	Wolny Kraj Związkowy Saksonia – Rzeczpospolita Polska (Województwo Dolnośląskie)	MRR, wojewodowie	17 079 565	15 691 133	16,8%
	Polska - Republika Słowacka 2004-2006	MRR, wojewodowie	16 393 709	5 931 369	40,8%
	Republika Czeska - Polska	MRR, wojewodowie	13 461 441	2 959 491	19,6%
	Program Sąsiedztwa Litwa - Polska - Obwód Kaliningradzki Fed. Rosyjskiej	MRR, wojewodowie	2 062 452	2 062 452	2,2%
	Program Sąsiedztwa Polska - Białoruś - Ukraina INTERREG III A/Tacis CBC 2004-2006	MRR, wojewodowie	42 064 088	14 594 740	29,1%
	Ogółem		97 464 231	46 832 069	14,4%
OGÓŁEM			10 575 188 751	1 410 956 106	32,2%

 żadnych problemów ze zrealizowaniem w 2007 r. zobowiązań na rok 2005 (23.5 % alokacji na lata 2004 - 2006)

 konieczne jest zwiększenie tempa wydatkowania w roku 2007 dla zrealizowania zobowiązań na 2005 r.

 ryzyko niezrealizowania zobowiązań na 2005 r. z powodu niskiego tempa wydatkowania w roku 2006.

III. Informacja o najwolniej rozliczanych działaniach w ramach programów operacyjnych

W wyniku przeglądu płatności dokonanych w ramach poszczególnych działań według stanu na koniec 2006 r. zidentyfikowano 22 działania, w których płatności nie przekroczyły 10 % alokacji dostępnej na lata 2004-2006. Najwięcej działań o niskim poziomie płatności występuje w SPO *Rybołówstwo...*, co spowodowane jest głównie niskim zainteresowaniem beneficjentów dostępną pomocą, do najslabiej rozliczanych działań zaliczają się również 4 działania pomocy technicznej (w SPO *Transport*, SPO *Restrukturyzacja* i SPO *Rybołówstwo...*). Ponadto opóźnione w realizacji są 3 programy IW *Interreg*, w których odnotowano brak lub bardzo niskie płatności.

Tabela 2. Najwolniej rozliczane działania w ramach programów operacyjnych 2004-2006 (w przypadku IW Interreg – najwolniej rozliczane programy) wg stanu na koniec 2006r.

Program operacyjny	Numer i nazwa działania	Alokacja na lata 2004-2006 (w euro)	Wartość płatności dokonanych na koniec 2006 r. (w zł)	Wartość dokonanych płatności jako procent alokacji
SPO Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw	1.5. Rozwój systemu dostępu przedsiębiorców do informacji i usług publicznych on-line	82 735 153	14 707 357	4,65 %
	2.4. Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowywania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska	155 367 282	21 157 140	3,56 %
Zintegrowany program operacyjny rozwoju regionalnego	2.3. Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa	54 421 589	19 610 615	9,42 %
	2.4. Reorientacja zawodowa osób dotkniętych procesami restrukturyzacyjnymi	73 898 828	15 907 569	5,63 %
	2.6. Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy	44 531 590	15 973 845	9,38 %
SPO Transport	1.2. Poprawa infrastruktury dostępu do portów morskich	119 800 000	27 847 004	6,08 %
	1.3. Rozwój systemów intermodalnych	23 700 000	0	0 %
	2.1. Budowa i przebudowa dróg krajowych	397 284 465	112 825 643	7,43 %
	2.3. Wdrażanie i monitoring środków poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	17 000 000	4 860 292	7,48 %
	3.2. Informacja i promocja operacji	2 000 000	169 167	2,21 %
SPO Restrukturyzacja...	2.5. Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	100 000 000	1 396 380	0,37 %
	3.2. Rozwój instytucjonalny	6 472 650	2 157 186	8,71 %
	3.3. Informowanie i promocja programu	3 630 030	702 971	5,06 %
SPO Rybołówstwo...	2.2. Modernizacja istniejących statków rybackich	5 195 655	122 049	0,61 %
	3.1. Ochrona i rozwój zasobów wodnych	5 052 442	0	0 %
	3.3. Rybacka infrastruktura portowa	19 586 099	1 496 111	2,00 %
	3.4. Przetwórstwo i rynek rybny	47 142 414	10 089 993	5,60 %
	4.1. Rybołówstwo przybrzeżne	3 006 386	269 804	2,35 %
	4.3. Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne	3 241 724	525 466	4,24 %

	4.5. Czasowe zawieszenie działalności i inne rekompensaty finansowe	6 038 804	2 287 746	9,91 %
	5. Pomoc techniczna	2 419 000	84 014	0,91 %
PO <i>Pomoc techniczna</i>	2.3. Działania informacyjne	345 000	104 186	7,90 %
IW <i>Interreg</i>	Polska-Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia	29 942 930	6 402 975	5,59 %
	Polska-Brandenburgia	30 048 271	0	0 %
	Polska-Litwa Rosja (Obwód kaliningradzki)	24 161 496	2 062 452	2,23 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od instytucji zarządzających PO.

IV. Główne działania podjęte w celu poprawy absorpcji funduszy strukturalnych UE

I. Prace legislacyjne

1. Nowelizacje ustaw:

- a) MRR kontynuowało w IV kwartale 2006 r. prace nad kolejną nowelizacją ustawy *Prawo zamówień publicznych* (Dz.U. NR 79, poz. 551), która zakłada dalsze uproszczenie procedur udzielania zamówień publicznych. Projekt nowelizacji został przyjęty przez Radę Ministrów 24 października 2006 r. i skierowany do Sejmu (10 stycznia 2007 r. odbyło się pierwsze czytanie).
- b) Ministerstwo Finansów przygotowało we współpracy z MRR (w części dotyczącej finansowania z funduszy UE programów i projektów) projekt nowelizacji *ustawy o finansach publicznych*, który 8 grudnia 2006 r. został przyjęty przez Sejm. W dn. 20 grudnia 2006 r. Prezydent RP podpisał ww. ustawę. Zmiany przepisów w niej zawartych odnoszą się zasadniczo do nowej perspektywy finansowej 2007 - 2013.

2. Rozporządzenia nowelizujące i uchylające akty wykonawcze do *ustawy o NPR*

- a) W IV kwartale 2006 r., w związku z nowelizacją ustawy *o Narodowym Planie Rozwoju*, która weszła w życie 5 września 2006 r., uchylono 12 aktów wykonawczych do ww. ustawy. Na drugą połowę stycznia br. planowane jest wejście w życie rozporządzeń uchylających w: SPO RZL (2 rozporządzenia), SPO *Transport* (2 rozporządzenia), IW *Equal* (2 rozporządzenia).
- b) W IV kwartale 2006 r. zmienione zostały rozporządzenia w sprawie przyjęcia uzupełnień programów i samych programów operacyjnych, tj.: SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw* (2-krotnie), *Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego*, SPO *Restrukturyzacja...*, PO *Pomoc techniczna*.

II. Analiza zagrożonych działań i projektów

W październiku 2006 r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego przeprowadziło analizę zagrożonych programów, działań i projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. W wyniku ww. analizy zidentyfikowano 20 działań w ramach poszczególnych programów operacyjnych, których realizacja jest zagrożona (w tym 5 działań pomocy technicznej w ramach SPO *Transport*, SPO *Restrukturyzacja...* oraz SPO *Rybołówstwo...*) oraz 7 zagrożonych projektów. Wspomniana analiza została przedstawiona na Komitecie Monitorującym do Spraw Wykorzystania Funduszy ze Środków Unii Europejskiej.

Mając na uwadze powyższy fakt, w październiku 2006r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wydało zalecenia do instytucji odpowiedzialnych za realizację zagrożonych działań, które wskazują m. in. na przyspieszenie tempa podpisywania umów i dokonywania płatności, dokonanie usprawnień w jednostkach odpowiedzialnych za nadzór, realizację projektów pomocy technicznej bądź zakończenie prac nad wyznaczeniem obszarów sieci Natura 2000. Wykonywanie tych zaleceń jest monitorowane przez MRR.

III. Prognoza wydatków na 2007 r.

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego opracowało *Prognozę wydatkowania środków z funduszy strukturalnych w 2007 r.* Ww. prognoza została przedstawiona w dwóch wariantach. Pierwszy wariant, zakładający wydatkowanie w 2007 r. 13,5 mld zł, powstał w oparciu o dane przedstawione przez instytucje zarządzające poszczególnymi programami/inicjatywami wspólnotowymi. Natomiast drugi wariant, zakładający wydatkowanie w 2007 r. 15,9 mld zł, został opracowany przez Instytucję Zarządzającą Podstawami Wsparcia Wspólnoty. Jest to wariant bardziej pożądaný z punktu widzenia sprawnego wydatkowania środków wspólnotowych w ostatnim roku realizacji programów. W styczniu br. ww. materiał został przyjęty przez Komitet Monitorujący do Spraw Wykorzystania Funduszy ze Środków Unii Europejskiej i przekazany do rozpatrzenia przez Radę Ministrów.

IV. Realokacje środków w ramach programów operacyjnych

W IV kwartale 2006 r. zatwierdzono realokacje w dwóch programach: SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw* (około 32,8 mln euro, w tym 29 mln euro pomiędzy priorytetem 1 i 2) oraz PO *Pomoc techniczna* (ponad 2,4 mln euro, w tym ponad 1,7 mln euro pomiędzy trzema priorytetami). Suma realokacji dokonanych od początku wdrażania NPR 2004 – 2006 do końca 2006 r. wynosi ponad 440 mln euro ze środków z funduszy strukturalnych (tj. około 4,8 % alokacji środków wspólnotowych na lata 2004-2006), z czego blisko 148 mln euro to realokacje między priorytetami, które wymagają zgody KE, a około 292 mln euro to realokacje w ramach priorytetów między poszczególnymi działaniami.

V. Zastosowanie nadkontraktacji

W IV kwartale 2006 r. wystąpiono do Ministerstwa Finansów z prośbą o wyrażenie zgody na nadkontraktację w SPO WKP na poziomie od 3 do 10% (działania 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2.1, 2.2.2, 2.3) oraz w SPO *Restrukturyzacja...* na poziomie 10% (działanie 2.5). Dotychczas Ministerstwo Finansów dopuściło możliwość podpisywania umów na kwotę przewyższającą dostępną alokację jedynie w PO *Pomoc techniczna* – na poziomie 5% ponad dostępną alokację w działaniach 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 2.2, 2.5, 3.1, 3.3 oraz w ZPORR – 3% dla wszystkich działań dofinansowanych z EFRR. W celu maksymalnego wykorzystania dostępnej alokacji na lata 2004-2006 konieczne jest znacznie szersze zastosowanie zasady nadkontraktacji.

VI. Audyt systemu SIMIK

W listopadzie 2006 r. zakończono trwający od czerwca 2006 r. audyt systemu informatycznego SIMIK. Jego wyniki zostaną wykorzystane głównie przy przygotowaniu założeń dotyczących krajowego systemu informatycznego na okres 2007-13, a także do zapewnienia użytkownikom krajowym dostępu do systemu elektronicznej wymiany danych z Komisją Europejską (instytucja odpowiedzialna: Ministerstwo Finansów we współpracy z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego).

VII. Pozostałe działania

1. Zakończona została realizacja *Programu naprawczego zwiększającego absorpcję funduszy strukturalnych w ramach Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006*. W grudniu 2006 r. MRR

przygotowało raport końcowy z wdrażania ww. programu, który został przyjęty przez Radę Ministrów 9 stycznia br.

2. Uporządkowano zagadnienia związane z audytem i kontrolą środków UE. MRR utworzyło w październiku 2006 r. Komitet Audytu i Kontroli Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności, który zajmuje się koordynowaniem działalności wszystkich instytucji pełniących funkcje kontrolne w systemie wdrażania środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.

3. Ministerstwo Finansów przeprowadziło analizę stanu płynności finansowej w programach operacyjnych współfinansowanych z funduszy strukturalnych. Przedmiotowy dokument został przyjęty przez Komitet Europejski Rady Ministrów w grudniu 2006 r. Kolejna analiza zostanie przedstawiona przez Ministerstwo Finansów na posiedzeniu KERM w styczniu br.

V. Niezbędne działania wymagające podjęcia w celu zwiększenia absorpcji funduszy Unii Europejskiej

Zmiany legislacyjne warunkujące poprawę absorpcji funduszy strukturalnych UE

1. Ze względu na konieczność nowelizacji aktów prawnych w celu usunięcia barier utrudniających wdrażanie programów operacyjnych współfinansowanych z funduszy strukturalnych UE i projektów Funduszu Spójności MRR przygotowało, w oparciu m.in. o zgłoszenia właściwych resortów, *Propozycję zmian legislacyjnych służących likwidacji barier prawnych warunkujących absorpcję funduszy Unii Europejskiej w perspektywach finansowych 2004-2006 oraz 2007-2013*, który w styczniu ma zostać rozpatrzony przez Radę Ministrów. MRR wystąpiło do Rady Ministrów, aby po przyjęciu ww. dokumentu zobowiązała właściwe ministerstwa oraz urzędy centralne w nim wymienione jako instytucje odpowiedzialne do terminowej realizacji zadań im przypisanych, a także by zobowiązała Ministra Rozwoju Regionalnego do monitorowania procesu legislacyjnego służącego wdrożeniu zmian zaproponowanych w ww. harmonogramie. *Propozycja zmian legislacyjnych...* wskazuje na potrzebę nowelizacji m.in. 9 ustaw i 12 rozporządzeń z zakresu pomocy publicznej.

Pozostałe działania wymagające realizacji na obecnym etapie

1. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego dokonało oceny zapotrzebowania na nowe etaty w instytucjach obsługujących fundusze UE. W żadnym programie operacyjnym nie osiągnięto pełnej zdolności instytucjonalnej. Zwiększenie ilości etatów jest m.in. związane z koniecznością przygotowania kadr do wdrażania przyszłego okresu programowania. Przy podziale środków pieniężnych z rezerwy budżetowej przewidziano środki na utworzenie 400 nowych etatów. MRR przygotowuje propozycję podziału ww. etatów pomiędzy instytucje zaangażowane w realizację programów operacyjnych w latach 2007-2013.

2. Z uwagi na zaobserwowaną spadkową tendencję w wartości umów podpisanych w kolejnych miesiącach, przy 91% zakontraktowanych środków w skali wszystkich programów, wskazane jest zakończenie procesu kontraktacji środków w I kwartale 2007 r. Przyjęcie takiego rozwiązania umożliwi terminową realizację i rozliczenie projektów, a także może zapobiec ewentualnemu wycofywaniu się beneficjentów podczas podpisywania umów lub odstępowaniu od ich podpisania w kontekście bliskiego uruchomienia programów z nowej perspektywy oferujących wyższe poziomy dofinansowania.

3. Brak w pełni operacyjnego systemu SIMIK w części dotyczącej rozliczeń spowalnia proces refundacji w następujących programach: SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw*, *Zintegrowanym programie operacyjnym rozwoju regionalnego*, *IW Equal*.

4. Konieczne jest szersze zastosowanie nadkontraktacji. Przeprowadzona ostatnio analiza oszczędności powstałych w wyniku rozliczenia zakończonych projektów wskazuje na konieczność zastosowania nadkontraktacji w: SPO *Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw* (od 3 do 6 % w 6 działaniach), SPO *Rozwój zasobów ludzkich* (od 1 do 6 % w 4 działaniach), IW *Equal* (15-20 %), IW *Interreg* (3 %). Po wystąpieniu MRR z prośbą o wydanie zgody na zastosowanie nadkontraktacji w ww. programach, Ministerstwo Finansów powinno w trybie pilnym wydać stosowną decyzję.

5. Niezbędne jest przyspieszenie wydatkowania środków z funduszy strukturalnych. Dla realizacji prognozy wydatków na 2007 r. wynoszącej 15,9 mld zł konieczne jest wydatkowanie w ramach wszystkich programów ponad 1,3 mld zł miesięcznie. W tym celu konieczne jest przyspieszenie weryfikacji i rozliczania wniosków o płatność, głównie w działaniach, w których występują znaczne opóźnienia w tym zakresie, m.in. w działaniu 2.2.2. *Wsparcie w zakresie internacjonalizacji w SPO Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw* wdrażanym przez Ministerstwo Gospodarki oraz działaniu 1.6. *Integracja i reintegracja zawodowa kobiet w SPO Rozwój zasobów ludzkich* wdrażanym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

6. Wskazane jest szybsze przeprowadzanie procedur przetargowych w instytucjach administracji publicznej odpowiedzialnych za wdrażanie działań w ramach programów operacyjnych. Przykładem może być opóźniająca się, ze względu na problemy z wyłonieniem wykonawców, realizacja projektów Ministerstwa Edukacji Narodowej, które dotychczas podpisało z wykonawcami niewielki procent umów (około 30 %) oraz przedłużające się, ze względu na wysoki stopień skomplikowania projektów informatycznych, procedury przetargowe w działaniu 1.5. *Rozwój systemu dostępu przedsiębiorców do informacji i usług publicznych on-line w SPO Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw*.

Najważniejsze problemy we wdrażaniu wybranych programów operacyjnych

Nazwa programu	Najważniejsze problemy w realizacji programu	Propozycja działań	Instytucja odpowiedzialna	Termin realizacji
SPO <i>Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich</i>	Opóźnienia w rozliczaniu środków przez ARiMR - różnica pomiędzy wartością wniosków o płatność a wartością dotychczas dokonanych refundacji wynosi ok. 768 mln zł. (z czego dofinansowanie UE to ok. 570 mln zł.)	Weryfikacja procedur rozliczania wniosków o płatność pod kątem możliwości ich usprawnienia oraz kadrowa reorganizacja w ARMiR w celu zasilenia kadr obsługujących SPO <i>Restrukturyzacja...</i>	ARiMR	Zadanie ciągłe
SPO <i>Rybołówstwo i przetwórstwo ryb</i>	Niski poziom kontraktacji środków (64% alokacji) oraz płatności (37%), a także planowane przeniesienie IZ do Ministerstwa Gospodarki Morskiej	Przyspieszenie procesu kontraktacji oraz wprowadzenie działań upraszczających procedury przepływów finansowych i ułatwiających beneficjentom dostęp do pomocy	ARiMR	I kwartał 2007 r.
SPO <i>Transport</i>	Brak podpisanych umów w działaniu 1.3 <i>Rozwój systemów intermodalnych</i>	Rozpoczęcie podpisywania umów	MT	Do końca stycznia 2007 r.

IW <i>Interreg</i>	Brak płatności w programie Polska – Brandenburgia oraz niski poziom płatności w programie Polska – Litwa - Rosja (Obwód Kaliningradzki)	Uruchomienie/ przyspieszenie płatności w programach	MRR	Początek 2007 r.
--------------------	---	---	-----	------------------